

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae & politicae

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

XC. An & quatenus omnia debeant esse communia : an in repub. meum & tuum exterminari debeant, ut vult Plato 5. de Rep.

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109121)

causa, dominia distincta sunt. Nam quid futurum esset, si alius in summo otio illis perfrueretur, quæ ego laboriosè peperissem. Tertio, quod Christianos in prima ecclesia cõmunes ajunt habuisse possessiones, id præceptum nõ est generale, sed personale exemplum, quod ut aucto Christianorum numero, diuturnum esse non potuit, sic universæ Ecclesiæ, in qua infinitus Christianorum est numerus, ut communitas victus esse non possit, obtrudi non debet. *Peroratio.* Cum igitur intelligas, nihil ponderis esse in adversariorum argumentis: & furiosa ipsorum argumentatione non solum humanas, verum etiam divinas leges gravissimè labefactari: cavebis quantum in te est, ne vel te ipsum vel alios simplices in suos laqueos inducant.

XC.

An & quatenus omnia debeant esse communia: an in repub. meum & tuum exterminari debeant, ut vult Plato 5. de Rep.

PLATO sentit: tum demum beatam fore civitatem, si in ea non audirentur hæc verba: *Meum & Non-meum.* Nam, ut dici solet, propter meum & tuum omnia est litigium. Et notum est illud Euripideum: *ἄλλοι ἄλλοι δόμοι*: Amicorum nihil proprium. Hæc sententia nõ sunt veræ ἀπλῶς. Hæc tenentur

Amicorum
omnia cõ-
munia: non

veræ
veræ

veræ sunt, si intelligas: in repub. omnia referri debere ad communem utilitatem: In reipublicæ communitate summam esse debere animorum & studiorum *συνάρεσιν*, conspirationē seu consensum, ut omnes cives omnia sua ad communem reipublicæ utilitatem dirigant. In amicis omninoq; omnibus reipublicæ civibus, veluti in *ἑμορφοις* & verè fratribus, seu tanquam in ejusdem corporis membris, debere esse unam animam, & communē & bonorum & malorū sensum, nec non mutuum auxilii *κοινωνίαν*. Ad summam, communitatis Platonicæ ratio ita est explicanda, non ut intemperans sit quædam & dissoluta rerum & personarum *ἀναξία*, sed distincta rerū personarumq; discrimina accuratè definiantur, sicut explicatur à Platone s. de legibus. Ibi quod s. de rep. *ἀδελφείης* & generatim enuntiatum est, restringitur & corrigitur his verbis: Prima & civitas est & reipublicæ forma, & leges optimæ, ubi quàm maximè per universam civitatem priscum illud obtinet proverbium: Omnia amicorum bona revera esse communia. Hoc potissimum termino virtus definietur, quo nullus poni rector poterit, si alicubi videlicet aut hoc fit, aut unquam fiet, ut communes mulieres sint, communes & liberi, communes quoque omnes facultates, & quicquid proprium & peculiare dicitur

Dd 2

ex omni

quo ad posses-
sionem.
quæ est pe-
nes certas
personas,
sed quoad
usum & se-
cietatem
quæ debet
esse sponta-
nea.

ex omni vita omnibus viribus exterminetur :
 usq; aded etiam, ut quæ propria singulis sunt
 natura, communia **QUODAMMODO** fiant :
 ut & oculi, & aurès, & manus, communem in
 usum cernere, agere, audire videantur, lau-
 dantq; & vitæ perent per æquæ eadem omnes,
 iisdem rebus gaudentes, iisdem dolentes, iis-
 dem deniq; legibus vivant, quæ unam quàm
 maximè civitatem efficere possint. His verbis
 perspicuè vaga communitas emendatur. Κοι-
 νωνία igitur omnium affirmetur, sed ita, ut si-
 mul τὸ πᾶν κοινωνίας, id est, modus communi-
 tatis rectus iustusq; ostendatur, ne πᾶσι (ci-
 vitas) ἐστὶ ἀπολις videatur, id est, minus rectè
 constituta : ne fundamenta rei publicæ labef-
 factentur, & fines æquitatis transiliantur : hoc
 est, ne statuatur cuiq; in alienum invadere li-
 cere, fratri fas esse cum sorore misceri, quam
 nefariam συγγασίαν ac mixtionem & ἀκοινωνήτων
 atq; ἀσύστατον κοινωνίαν docuit quidem in lib. de
 Rep. Plato: sed emendavit hunc errorem por-
 tentosum & ἀνομον νόμον, & λόγον ἀνομον, & δι-
 σμα ἄθεσμα ex vera & sana, eaq; sempiterna ac
 incommutabili Naturæ lege, Dialogo octa-
 vo de legibus. Lex enim ibi talis est: Parentem
 cum filia, avam cum nepote, aviam cum nepo-
 te, & ita in infinitum fratrem cum sorore mi-
 sceri, incesti concubitus censentor, & gravis-
 simè puniuntor. Sed undecimo quoq; dele-
 gibus,

gibus, contra quam in lib. de Resp. fecit, Mel & Tui discrimen sancit, rerum dominia & possessiones distinguit, verat rem alienā præter voluntatē injussūq; Domini capere, confirmat contractus. Uti, inquit, nec tu Meum meo injussu capere debes: Ita neq; ego Tuum tuo. Et paulò pòst. Ea quæ non deposuisti, ne rollito.

XCI.

An diversa virorum & mulierum natura sit: an alia in civili administratione. seu: An mulieres ad civilis administrationis munera cum viris admitti debeant?

QUÆSTIO illustris est πολιτικός ἡδίκη: An mulieribus cura viris communia sint officia πολιτικῆ διοικήσεως officia, ut videlicet mulieres peræquæ temp. administrent, judicant, arma tractent, bellum gerant, proindeq; eodem modo instituantur. Sententia affirmata est in 5. de Rep. Platonis. Negata est Aristotelis, eaq; vera, quæ ἀνδ' ἀγῶν^ο obtine- l. Polit. ca. 3.
ri potest, ac congruit cum hoc pronunciate veteris Theologi: Mulier nec docere potest, nec testis esse, nec judicare: quantum magis non potest imperare. Etsi enim una sit res publica: una tamen hæc ænus esse debet, ut naturarum, quæ diversis hominibus diversæ conveniunt, maxima ratio habeatur, atq; aded unusquisq;

Dd 6

quisq;